

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 91

“Για άδειες με αποδοχές των ναυτικών”

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε στη Γενεύη στις 8 Ιουνίου 1949, στην τριακοστή δεύτερη σύνοδό της, Αφού αποφάσισε να αποδεχτεί διάφορες προτάσεις σχετικές με τη μερική αναθεώρηση της σύμβασης του 1946 για άδειες με αποδοχές των ναυτικών που ψηφίστηκε από τη Συνδιάσκεψη στην εικοστή όγδοη σύνοδο της, ζήτημα που περιλαμβάνεται στο δωδέκατο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου,

Αφού αποφάσισε ότι οι προτάσεις αυτές θα λάβουν τη μορφή διεθνούς σύμβασης, Αποδέχεται, σήμερα, 18 Ιουνίου 1949, την παρακάτω σύμβαση που θα αναφέρεται ως “Σύμβαση για άδειες με αποδοχές των ναυτικών (αναθεωρητική), 1949”.

Άρθρο 1.

1. Η σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σε κάθε πλοίο της θάλασσας με μηχανική προώθηση, δημόσιας ή ιδιωτικής ιδιοκτησίας που ασχολείται με τη μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών για εμπορικούς σκοπούς και είναι νηολογημένο σ' ένα έδαφος στο οποίο ισχύει η σύμβαση αυτή.
2. Η εθνική νομοθεσία θα καθορίζει πότε ένα πλοίο θα θεωρείται πλοίο της θάλασσας, για την εφαρμογή αυτής της σύμβασης.
3. Η σύμβαση αυτή δεν εφαρμόζεται :
 - α) σε ξύλινα πλοία πρωτόγονης κατασκευής, όπως τα DHOVS και τα JONQUES,
 - β) σε πλοία που ασχολούνται με την αλιεία ή με επιχειρήσεις που συνδέονται άμεσα με αυτή, καθώς επίσης και σε πλοία που ασχολούνται με την αλιεία της φώκιας ή με παρόμοιες εργασίες,
 - γ) σε ποταμόπλοια.
4. Η εθνική νομοθεσία ή οι συλλογικές συμβάσεις μπορούν να προβλέπουν εξαίρεση από την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της σύμβασης, σε πλοία χωρητικότητας κάτω των 200 τόνων.

Άρθρο 2

1. Η σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σε κάθε πρόσωπο που απασχολείται με οποιαδήποτε ειδικότητα σ' ένα πλοίο, με εξαίρεση :
 - α) τον πλοηγό που δεν είναι μέλος του πληρώματος,
 - β) τον ιατρό που δεν είναι μέλος του πληρώματος,
 - γ) το νοσηλευτικό ή το νοσοκομειακό προσωπικό που ασχολείται αποκλειστικά με νοσηλευτικές εργασίες και δεν αποτελεί μέλος του πληρώματος,
 - δ) τα πρόσωπα που εργάζονται αποκλειστικά για δικό τους λογαριασμό ή αυτοί που αμείβονται αποκλειστικά με μερίδια,
 - ε) τα πρόσωπα που δεν αμείβονται για τις υπηρεσίες τους ή αμείβονται με κάποιο ονομαστικό μισθό ή ημερομίσθιο,
 - στ) τα πρόσωπα που απασχολούνται στο πλοίο από έναν άλλο εργοδότη και όχι από τον πλοιοκτήτη, με εξαίρεση τους αξιωματικούς ή τους χειριστές ραδιοτηλεγραφη-

- τές που βρίσκονται στην υπηρεσία μιας εταιρείας ραδιοτηλεγραφητών,
- ζ) τους φορτοεκφορτωτές που ταξιδεύουν και δεν είναι μέλη του πληρώματος,
- η) τα πρόσωπα που εργάζονται σε φαλαινοθηρικά πλοία, πλωτά εργοστάσια, ή ασχολούνται με οποιαδήποτε ιδιότητα με το κυνήγι της φάλαινας ή με παρόμοιες εργασίες, με όρους που κανονίζονται από τις διατάξεις μιας ειδικής συλλογικής σύμβασης φαλαινοθηρίας ή μιας ανάλογης σύμβασης που συνομολογείται από μία ναυτεργατική οργάνωση και καθορίζει τα επίπεδα των μισθών, τη διάρκεια εργασίας, καθώς επίσης και τους υπόλοιπους όρους εργασίας,
- η) τα πρόσωπα που εργάζονται στο λιμάνι και δεν απασχολούνται συνήθως στη θάλασσα,
2. Η αρμόδια αρχή μπορεί, μετά από γνωμοδότηση των ενδιαφερόμενων οργανώσεων των πλοιοκτητών και ναυτεργατών, να εξαρεί από την εφαρμογή της σύμβασης αυτής τους πρώτους και δεύτερους πλοιάρχους και τους πρώτους μηχανικούς στους οποίους η εθνική νομοθεσία ή οι συλλογικές συμβάσεις εξασφαλίζουν όρους εργασίας τουλάχιστον το ίδιο ευνοϊκές μ' αυτές που προβλέπονται από τη σύμβαση αυτή σχετικά με τις ετήσιες άδειες με αποδοχές.

Άρθρο 3.

1. Κάθε πρόσωπο στο οποίο εφαρμόζεται αυτή η σύμβαση δικαιούται, μετά από δώδεκα μήνες συνεχούς υπηρεσίας μία άδεια με αποδοχές, η διάρκεια της οποίας ορίζεται :

 - α) για τους πλοιάρχους, αξιωματικούς του πλοίου και ασυρματιστές, τουλάχιστον δεκαοκτώ εργάσιμες ημέρες για κάθε έτος υπηρεσίας,
 - β) για τα υπόλοιπα μέλη του πληρώματος, τουλάχιστον δώδεκα εργάσιμες ημέρες για κάθε έτος υπηρεσίας.

2. Κάθε πρόσωπο που έχει εξάμηνη τουλάχιστον συνεχή υπηρεσία, δικαιούται μετά την αποχώρησή του από την υπηρεσία αυτή, για κάθε μήνα πλήρους υπηρεσίας μίαμιση εργάσιμη ημέρα άδεια όταν πρόκειται για πλοιάρχο, αξιωματικό και ασυρματιστή και μία εργάσιμη ημέρα άδεια όταν πρόκειται για τα υπόλοιπα μέλη του πληρώματος.
3. Κάθε πρόσωπο που απολύεται χωρίς δική του υπαιτιότητα πριν τη συμπλήρωση της εξάμηνης συνεχούς υπηρεσίας, θα δικαιούται μετά την αποχώρηση από την υπηρεσία του για κάθε μήνα πλήρους υπηρεσίας μίαμιση εργάσιμη ημέρα άδεια, όταν πρόκειται για πλοιάρχο, αξιωματικό ή ασυρματιστή και μία εργάσιμη ημέρα άδειας όταν πρόκειται για τα υπόλοιπα μέλη του πληρώματος.
4. Για τον καθορισμό του χρόνου για τον οποίο οφείλεται η άδεια :

 - α) η υπηρεσία που εκτελείται εκτός του ναυτολογίου προσμετράται στον υπολογισμό της περιόδου συνεχούς υπηρεσίας,
 - β) οι μικρές διακοπές υπηρεσίας που δεν οφείλονται σε κάποια ενέργεια ή παράλειψη του ενδιαφερομένου και δεν υπερβαίνουν συνολικά τις έξι εβδομάδες μέσα σε δώδεκα μήνες, δεν πρέπει να θεωρούνται ότι διακόπτουν τη συνέχεια του χρόνου υπηρεσίας που προηγείται ή ακολουθεί,
 - γ) η συνέχεια της υπηρεσίας δεν πρέπει να θεωρείται ότι διακόπτεται με οποιαδήποτε αλλαγή στη διαχείριση ή την ιδιοκτησία του πλοίου ή των πλοίων, στα οποία υπηρέ-

τησε ο ενδιαφερόμενος,

5. Δεν υπολογίζονται μέσα στην ετήσια άδεια με αποδοχές :

α) οι επίσημες ή κατ' έθιμο αργίες,

β) οι διακοπές της υπηρεσίας που οφείλονται σε ασθένεια ή ατύχημα.

6. Η εθνική νομοθεσία ή οι συλλογικές συμβάσεις μπορούν να προβλέπουν την κατάτμηση μιας ετήσιας άδειας με αποδοχές που οφείλεται σύμφωνα μ' αυτή τη σύμβαση, ή τη συσσώρευση μιας τέτοιας άδειας που οφείλεται κατά τη διάρκεια ενός έτους με μία μεταγενέστερη άδεια.

7. Η εθνική νομοθεσία ή οι συλλογικές συμβάσεις μπορούν να προβλέπουν ότι σε πολύ εξαιρετικές περιστάσεις, όταν οι ανάγκες της υπηρεσίας το απαιτούν, η άδεια με αποδοχές που οφείλεται σύμφωνα μ' αυτή τη σύμβαση, μπορεί να αντικατασταθεί με χρηματική αποζημίωση τουλάχιστον ίση μ' αυτή που προβλέπεται από το άρθρο 5.

Άρθρο 4.

1. Όταν μία ετήσια άδεια οφείλεται, χορηγείται μετά από κοινή συμφωνία με την πρώτη ευκαιρία και όταν οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν.

2. Κανείς δεν μπορεί να υποχρεωθεί, χωρίς τη συγκατάθεσή του, να λάβει την οφειλόμενη σ' αυτόν ετήσια άδεια, παρά μόνο σε λιμάνια της χώρας στην οποία ναυτολογήθηκε ή σε λιμάνι της χώρας όπου κατοικεί. Με την επιφύλαξη αυτής της διάταξης, η άδεια θα χορηγείται σε λιμάνι που προβλέπεται από την εσωτερική νομοθεσία ή τις συλλογικές συμβάσεις.

Άρθρο 5.

1. Κάθε άτομο που λαμβάνει μία άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής της σύμβασης, πρέπει να λαμβάνει για όλη τη διάρκεια αυτής της περιόδου τη συνηθισμένη αμοιβή του.

2. Η συνηθισμένη αμοιβή που πρέπει να καταβάλλεται στην προηγούμενη παράγραφο και η οποία θα περιλαμβάνει μία ικανοποιητική παροχή συντήρησης, θα υπολογίζεται με τρόπο που καθορίζεται από την εσωτερική νομοθεσία ή τις συλλογικές συμβάσεις.

Άρθρο 6.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 7 του άρθρου 3, κάθε συμφωνία για παραίτηση από το δικαίωμα της ετήσιας άδειας με αποδοχές ή για άρνηση αποδοχής της άδειας θα θεωρείται άκυρη.

Άρθρο 7.

Κάθε άτομο που φεύγει ή απολύεται από την υπηρεσία του εργοδότη του πριν πάρει την άδεια που του οφείλεται, πρέπει να λάβει για κάθε μέρα άδειας που του οφείλεται, σύμφωνα μ' αυτή τη σύμβαση, το ποσό της αμοιβής που προβλέπεται από το άρθρο 5.

Άρθρο 8.

Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση πρέπει να εξασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεών της.

Άρθρο 9.

Η σύμβαση αυτή δε θίγει κανένα νόμο, απόφαση, έθιμο ή συμφωνία μεταξύ πλοιοκτητών και ναυτεργατών που εξασφαλίζει όρους ευνοϊκότερους απ' αυτούς που προβλέπει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 10.

1. Αυτή η σύμβαση μπορεί να εφαρμοστεί :

- α) με τη νομοθεσία,
- β) με τις συλλογικές συμβάσεις μεταξύ πλοιοκτητών και ναυτεργατών,
- γ) με συνδυασμό της εθνικής νομοθεσίας και συλλογικών συμβάσεων που συνάπτονται μεταξύ πλοιοκτητών και ναυτεργατών. Οι διατάξεις αυτής της σύμβασης θα εφαρμόζονται σε κάθε πλοίο νηολογημένο στο έδαφος του Μέλους που θα κυρώνει τη σύμβαση και σε κάθε άτομο που εργάζεται σε τέτοιο πλοίο εκτός εάν υπάρχουν αντίθετες διατάξεις.
- 2. Όταν κάποια διάταξη της σύμβασης αυτής εφαρμόζεται με συλλογική σύμβαση, σύμφωνα με την παρ. 1 αυτού του άρθρου, το Μέλος του εδάφους στο οποίο ισχύει η συλλογική σύμβαση, δεν υποχρεώνεται, παρά τις διατάξεις του άρθρου 8 αυτής της σύμβασης, να λάβει τα μέτρα που προβλέπονται από το άρθρο αυτό, όσον αφορά στις διατάξεις της σύμβασης που εφαρμόζονται με συλλογική σύμβαση.
- 3. Κάθε Μέλος που θάχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση θα παρέχει στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας πληροφορίες για τα μέτρα με τα οποία εφαρμόζεται η σύμβαση, και ιδιαίτερα (πληροφορίες) για κάθε συλλογική σύμβαση με την οποία εφαρμόζεται κάποια από τις διατάξεις και είναι σε ισχύ από την ημερομηνία που το Μέλος επικυρώνει αυτή τη σύμβαση.
- 4. Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση αναλαμβάνει την υποχρέωση να συμμετέχει με τριμερή αντιπροσωπεία σε κάθε Επιτροπή που αντιπροσωπεύει τις Κυβερνήσεις και τις οργανώσεις των εφοπλιστών και ναυτεργατών, και περιλαμβάνει αντιπροσώπους της Ισομερούς Ναυτιλιακής Επιτροπής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, με συμβουλευτικό χαρακτήρα. Η Επιτροπή αυτή θα συγκροτείται με σκοπό την εξέταση των μέτρων που λαμβάνονται για την εφαρμογή της σύμβασης αυτής.
- 5. Ο Γενικός Διευθυντής θα υποβάλει στην Επιτροπή μια περίληψη των πληροφοριών που θα έχει συλλέξει κατ' εκτέλεση της παραπάνω παραγράφου 3.
- 6. Η Επιτροπή θα εξετάζει εάν οι συλλογικές συμβάσεις για τις οποίες θα υποβάλει μία έκθεση προβλέπουν όρους με τους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις της σύμβασης. Κάθε Μέλος που επικυρώνει τη σύμβαση έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη κάθε παρατήρηση ή υπόδειξη της Επιτροπής σχετική με την εφαρμογή της σύμβασης. Έχει την υποχρέωση, επίσης, να γνωρίσει στις οργανώσεις των πλοιοκτητών και ναυτεργατών οι οποίοι συμμετέχουν στη σύναψη κάποιας συλλογικής

σύμβασης απ' αυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 1, κάθε παρατήρηση ή υπόδειξη της παραπάνω Επιτροπής που προαναφέρθηκε όσον αφορά στην εφαρμογή των διατάξεων αυτής της σύμβασης.

Άρθρο 11.

Για τους σκοπούς του άρθρου 17 της σύμβασης του 1936 για άδειες με αποδοχές των ναυτικών, η παρούσα σύμβαση πρέπει να θεωρείται ως αναθεώρηση της σύμβασης που προαναφέρθηκε.

Άρθρο 12.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 13.

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που την επικυρώσή τους έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.
2. Αυτή η σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει έξι μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία θα έχουν καταχωρηθεί οι επικυρώσεις εννιά από τις παρακάτω χώρες : Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, Αργεντινή, Αυστραλία, Βέλγιο, Βραζιλία, Καναδάς, Χιλή, Κίνα Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, Ελλάδα, Ινδία, Ιρλανδία, Ιταλία, Νορβηγία, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σουηδία, Τουρκία και Γιουγκοσλαβία, εφόσον από αυτές τις εννιά αυτές χώρες, πέντε τουλάχιστον θα πρέπει να έχουν ένα εμπορικό στόλο ολικής χωρητικότητας τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου τόνων. Αυτή η διάταξη σκοπό έχει να διευκολύνει, να ενθαρρύνει και να επισπεύσει την επικύρωση αυτής της σύμβασης από τα Κράτη - Μέλη.
3. Στη συνέχεια, η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει για κάθε Μέλος έξι μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώριση της επικύρωσής της.

Άρθρο 14.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Η καταγγελία θα ισχύσει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο μέσα σε ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας σύμφωνα με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο 15.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα του έχουν κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημαίνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 16.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 17.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 18.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
 - a) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 14 την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση,
 - β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση.
2. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ, με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 19.

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο αυτής της σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά .